

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ
Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...**

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

16. Ide[m] ex sermone, & alijs co[n]ijcitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

CAPUT XVI.

Alia in sermone & alijs unde non dissimilis coniectura capi possit.

AN libentiùs verfor cum abiectionibus in speciem, quàm cum ijs qui genere, auctoritate, opinione, scientia, vel forma honestiore, & ad reuerentiam conciliandam aptiore sunt præditi?

In vestitu, corporis cultu, & ceteris omnibus an malo viliora, magis trita, & quibus quasi præ reliquis negligi videar?

An facile in conuersatione offendor, meis propensionibus obsecundari cupio, à communi consortio me subduco, nec mihi placent, nisi quæ meis rationibus consonant? solet autem id, ex quadam naturæ morositate, & iudicij proprii vi exoriri: horum autem radix, vel superbia, vel excellentiæ ac sui nimius amor.

Sialicuius commodi, relaxationis, lautiorum epularum, iucundiorum spectaculorum, vel alterius oblectationis recordatio vel expectatio mentem incurset, an contristor, an quantum sine affectationis opinione possum, & ratio suadet, declino & subterfugio? Hoc faciet, qui crucem in defessus amat, nec sibi vniquam remissiones optabit. Docebit tamen prudens discretio, admittere moderatè oblatas, nec vltra quàm vires ferant tendere?

An non interdù rerum exitu secundo vanè efferor, delector, exulto? & contra deijctor, indignor aduersis, spe frustratus animo concido, nimium quæ rerum euentu moueor: cum tamen id mihi solum curæ esse deberet, vt quod mei muneris est, diligenter pro meo modulo præstem, ceterum euentum, diuinæ providentiæ absque sollicitudine committam.

Si quid secus quàm optaueram factum sit, & is error vel nullius culpa contigerit, vel sic perpetratus iam sit, vt retractationi, vel emendationi non sit relictus locus: an conqueror, an grauiùs mæreo, an sortem lamentor meam, & sæpiùs easdem, vel sermone, vel cogitatione querelas repero? Cùm enim corrigendæ aberrationis facultas deest, animi est nimium ad quamuis asperitatem crucis externati, non possè leuius ferendo reddere, quod iam nefas est corrigi.

An non superbus, liber, audax est oculus, & rerum quas videt censor?

An non aliorum laudibus interdum inuideo, eas minuo & infringo? etenim id fit ex amore laudis quo ipse teneor.

An sum durus, retricus, mordax & derisor? id enim non fit nisi ex aliquo aliorum contemptu, & minore vel nulla veneratione.

An

An non clamofus, contentiofus & loquacior fum? ambages longas intexo, interrumpi nolo, & alios ipfe fapiùs interrumpo? est hic error in humana vita valde indecorus, conuetudine confirmatur; at exoritur è vitiofiffima radice. primò quod alios parui duco: nec enim fic Principi, aut præcellentiffimo viro loquerer. tum quòd alios loquentes, à me statim fatiis, vix ore aperto intelligi credo, me verò ne longo quidem sermone contexto, ab illorum tardiffimo ingenio capi poffe, nifi ad fastidium repetendo iuculcem: accedit nimius ad loquendum & differendum affectus, ac mei racita quædam vel admiratio vel fufpectio; nimius item ad id quod propofui confirmandum, & mea cœpta perfequenda ardor.

An comtiorem, affectatiorem, elegantiosem, magnificum, vel turgentem sermonem vfurpo? licet enim significantem, non neglectum, & proprium esse deceat, nouitatis tamen & iactantiæ tumorifque notam, à Religiofo caueri oportet.

An contentim alios alloquor, & in verbis audaciam præfero?

Nonne subinde in sermonem infero, vel inferri gaudeo illa ex quibus mentio fiat eorum quæ à me laudabiliter aliquando gefa funt?

An non libentiùs de ijs loquor, in quibus peritiam aliquam ostentare poffum? de ijs verò rebus, quas minùs capio, graue mihi est omne colloquium: Itaque occasionem capto ea dicendi, & in ea deuoluendi vnde mihi opinionem conciliem; poëtica, historica, Græca, Hebræa, Theologica, & alia in medium profero, vnde dicatur, Vir ille doctus est! nec diffimulare fcientiam poffum. Quanto fatius foret, si nihil vmquam è fermocinatione, aut rarius aut doctius, nifi neceffitate adigente erumperet?

Si qui ad me propiùs attinent, & honoratiore officio funguntur, an non sermone, qui de illis habeatur, id interfero, fic vt inde in me aliquid redundet? exempli gratia, pater, patruus, frater, aut cognatus meus Confiliarius, Prætor, Præfes, Conful, Comes, Abbas, Epifcopus, aut alia dignitate præditus: poffem enim, (& magis ex humilitate foret) vel dignitatem missam facere, dicendo, Pater, frater, cognatus; vel ipsam præterire cognitionem, solummodò dicendo, Epifcopus, Abbas, Prætor ille id egit, dixit, ageie aut iubere potest. Sed & nonne ex aduerso, si quid in eis minùs honorificum fuerit, caueo ne in me redundare videatur? & non dicunt, Cognatus ille meus futor, cerdo, vilis opifex: at omiffa cognitionis mentione, tuo tantùm illos nomine designo?

Re vera, si depofita omni simulatione, quod res est agnofco, nonne in his omnibus, nonne in plurimis alijs aut latentis, aut palàm exstantis superbiæ me reum deprehendo? ô Domine mi & humillime Iefu, quid me pofuiffi contrarium tibi? Ecce in vanitate conceptus fum, ex fupèrbiâ & timore coagmentatus: opera mea omnia, & cogitatus omnes, vel infecti, vel ex hoc menstruo

sunt enati. Ecce, in ipsa mea humilitate, virulentos superbiam afflatus sentio, & quidquid egero, vel eius radicibus inferitur, vel fibris implectitur: nec est qui me inde liberet, nisi tu Domine qui solus potens es. Quando extricare me conor, magis inuolutor, & ad me, ac in me semper relabens, modò à me ipso, modò ab alijs, modò à te ipso, sed aliter quàm debeo, gloriam quaero; humilitatem, virtutem omnem, ipsum etiam quodammodo Deum meum, vanitati meae seruire cogo, vnde cumque gloriolam captans. O pes superbiam, quàm multus te innotor! & scio per te corruisse, quicumque operantur & operati sunt iniquitatem! cur ergo Ihs dementor blanditijs, quas pernicii plenae scio? Cur, nisi quòd malè mei amans, mihi praesidens, à me totus abire, in Deum meum totus ire & transfundi nescio?

C A P V T XVII.

Sanctioris desiderij paradigma.

VTinam nunc demum, Domine mi Iesu, exemplo tuo prodocente formam tuam induar, omnibusque penitus despretis, mea & rerum omnium, & maximè existimationis contemtionem, atque crucis perpeffione delecter. Ita cupio, meque ex hoc tempore, talem tibi, talem omnibus exhibere conabor. Paupertas, humilitas, ignominia, contumelia, & quaecumque vitae asperitas, in delicijs erant. Quid rerum mihi in terris exoptem? omnia mihi pro Christo meo detrimenta in lucris reponam, si quo pacto non indignus illo reperiar. Istora omnium, omne desiderium & affectum depono; amoremque Christi pauperis & humilis, summa paupertate & humilitate probare desidero. Cibi, potus, victus curam omnem exuo: attrita & lacera veste gaudebo: mittar vti in regiones eas vbi à latronibus despolier, verberibus oneretur, plagis conficiatur, frigore contrahar, nudus aestu torrear, inedia, siti, rerum omnium egestate dispercam: & tū hac tua, Iesu Christe, imitatione letabor. Ecce pro eo, quem nunc mihi largiter infundis, affectu, dura, molesta & aspera quaeris, in tui nominis gloriam, vnde cumque expeto. Irruant in me dolores quiuis, non sit à planta pedis ad verticem capitis in me sanitas, & pariter omne in me morborum genus deficiat, scateat veribus purulenta caro, articuli omnes proprio sibi dolore vrantur, colicis & calculorum angoribus cruciet, quies & somnus ab oculis fugiat, eosque caligo & caecitas contegit, lingua obmutescat, obsurdescant aures, nares grauis polypos occupet, distendatur doloribus diffusum caput, cor palpiter, anhelet pulmo, iecur aduratur, lapidescant renes, totius denique naturae compage vel dissoluta, vel euerfa, da, Domine Iesu, vt me tibi, verè virum dolorum, & infirmitatum scientem, ad aliquam tui imitationem offerre possim.

Ecce